*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Neguriță)*
*Dosarul nr. 3r-1341/24 (2-24059321-02-3r-20112024)*

**D E C I Z I E**

17 februarie 2025 mun. Chişinău

**Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru**

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Braga Angela și Cașcaval Andrei

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de Crudu Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024, adoptată în cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de Crudu Ion către Inspectoratul de Control Financiar de Stat, cu privire la anularea actului administrativ individual,

**C O N S T A T Ă:**

**Poziția instanței de fond:**

La data de 31 mai 2024 reclamantul Crudu Ion s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată către Inspectoratul de Control Financiar de Stat, prin care a solicitat:

- anularea prescripției nr. 25-04/01-348 din 12.03.2024, privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Consiliul raional Glodeni, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat reclamantul că, Inspectoratul Control Financiar de Stat a efectuat inspecția financiară tematică la Consiliul raional Glodeni, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei, privind corectitudinea gestionării transferurilor din Fondul de intervenție al Guvernului pentru Centru de Plasament Temporar al Refugiaților în baza deciziilor Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2023 – 31 decembrie 2023, în rezultatul căreia au fost stabilite cheltuieli neîntemeiate în suma totală de 171,7 mii lei.

Menționează reclamantul că, se pretinde faptul că, contrar prevederilor art. 104 alin. (7) din Codul muncii, art. 18 şi 19 din Legea RM nr. 270/2018 „Privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar”, pct. 7 din Anexa nr. 3 la Ordinul Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale nr. 21 din 26 februarie 2022 – în perioada supusă inspectării, au fost calculate şi achitate sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate, precum şi pentru orele de muncă prestate în afara duratei normale a timpului de muncă sau în zilele de sărbătoare nelucrătoare şi/sau în zilele de repaus, conducătorului Direcţiei în baza ordinelor interne, în mărimi ce depășesc prevederile legale, în sumă de 133,1 mii lei. În textul Prescripţiei Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024 se arată că, la plățile salariale

calculate şi achitate neîntemeiat în sumă de 133.1 mii lei, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei a suportat cheltuieli suplimentare pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 38.6 mii lei.

Susține că, abia la începutul lunii aprilie, i s-a comunicat Prescripţia Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie. În consecință, la data de 11 aprilie 2024, Crudu Ion a depus cerere prealabilă către autoritatea emitentă (Inspectoratul Control Financiar de Stat), prin care a solicitat anularea Prescripţiei Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024 privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Consiliul raional Glodeni, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, ca fiind neîntemeiată.

Menționează că, la data de 2 mai 2024, Crudu Ion a recepționat Răspunsul Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-12/686 din 26 aprilie 2024, din care rezultă că cererea prealabilă a subsemnatului a fost respinsă ca inadmisibilă.

Astfel, autoritatea emitentă a punctat că subsemnatul nu dispune de dreptul de a se expune asupra actelor emise de către Inspectoratul Control Financiar de Stat, din motiv că nu deține calitatea de participant la procedura administrativă, fapt care denotă că cerințele înaintate prin cererea prealabilă contravin art. 11 şi 44 din Codul administrativ al RM.

Astfel, Crudu Ion susține că nu este de acord nici cu Prescripția Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024 privind lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Consiliul raional Glodeni, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, nici cu Răspunsul Inspectoratului Control Financiar de Stat - ambele acte administrative având un caracter neîntemeiat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ înaintată de Crudu Ion împotriva Inspectoratului de Control Financiar de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Codul administrativ.

**Solicitarea recurentului:**

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la data de 01 noiembrie 2024 Crudu Ion a declarat cerere de recurs împotriva acesteia, solicitând anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024.

La data de 20 noiembrie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Braga Angela și Cașcaval Andrei.

**Argumentele părților:**

În motivarea cererii de recurs a invocat recurentul că încheierea contestată, poartă un caracter neîntemeiat și, prin urmare, acest act judecătoresc de dispoziţie urmează să fie casat integral.

Susține că, constatările expuse în actul administrativ contestat sunt eronate și care nu corespund realității, or reclamantului, cât și altor angajați din cadrul Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a familiei Glodeni li se încalcă drepturile şi libertăţile stabilite de legislaţie, care presupun obligarea instituţiei publice la întreprinderea unor

măsuri de constrângere faţă de angajaţii Direcţiei nominalizate, măsuri impuse în pct. IV din Prescripţie.

Precizează că, dacă se vor menţine efectele juridice ale actului administrativ individual contestat, atunci se va angaja în mod nejustificat – răspunderea materială a reclamantului (conducătorul DASPF Glodeni în perioada supusă inspectării), fapt ce va prejudicia drepturile patrimoniale ale acestuia. În această situaţie, acţiunea este absolut justificată, aceasta fiind grefată pe prevederile 17, 39 alin. (2) şi art. 189 alin. (1) din Codul administrativ.

Menționează că, deşi potrivit art. 11 alin. (2) Codul administrativ, terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia – aceasta nu semnifică faptul că alte persoane, decât destinatarul, nu pot contesta administrativ individual.

Consideră că, sub prisma art. 17 Codul administrativ, legea nu condiţionează adresarea în instanţa de contencios administrativ exclusiv de încălcarea dreptului destinatarului actului administrativ individual, ci stipulează că dreptul vătămat este „orice drept sau libertate”. În acelaşi sens, reieșind din dispozițiile art. 53 alin. (1) Constituţie, orice persoană – nu doar destinatarul actului administrativ individual – îl poate contesta în instanţa de contencios administrativ.

Susține că, prin prisma art. 139 alin. (1) Codul administrativ, un administrativ individual devine valabil pentru persoana căreia îi este destinat sau care este afectată de el în momentul în care i se comunică acesteia […]. Iar alin. (4) al art. 139 din Codul administrativ stabileşte că actele administrative individuale se respectă de către autoritatea publică emitentă, alte autorităţi publice, destinatarii acestora şi persoanele terţe. Aşadar, actul administrativ individual creează efecte nu doar pentru destinatarul acestuia, ci şi pentru persoanele terţe care sunt afectate de respectivul act.

Precizează că, prin prisma art. 140 Codul administrativ și din interpretarea coroborată a prevederilor legale expuse supra, rezultă indubitabil că actul administrativ individual poate fi contestat nu numai de către destinatarul acestuia, ci și de către orice persoană care este afectată de el.

Indică reclamantul că, în privinţa reclamantului este deja pornită cauza penală nr. *****, intentată de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliţie Glodeni şi gestionată în prezent de către Direcţia Urmărire Penală a Direcţiei Generale Teritoriale Nord a Centrului Naţional Anticorupţie, conform elementelor infracţiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit $b^1$) Codul penal, în baza materialelor inspectării financiare tematice efectuate la Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2023 – 31 decembrie 2023. Drept temei pentru intentarea cauzei penale nr. ***** serveşte Prescripţia ilegală nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024.

Opinează că, drepturile sale (în special, dreptul la apărare, la formularea unor obiecţii ş.a.) au fost afectate şi prin modul în care s-a înfăptuit inspectarea financiară tematică la Consiliul raional Glodeni/ Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni. Astfel, nu s-a oferit posibilitatea de a formula explicaţii referitoare la obiectul inspectării, de a veni cu probatoriul pertinent, precum şi de a depune declaraţii, ceea ce contravine prevederilor art. 44, 87 alin. (1) Cod administrativ.

Relevă că, la efectuarea inspectării, nu au fost solicitate declaraţii scrise, explicaţii şi probatoriu din partea persoanelor a căror activitate a fost verificată, după cum prevede art. 44 alin. (2) şi (3) şi art 87 alin. (1) Codul administrativ. Consideră că, dacă ar fi fost solicitate explicații de la persoanele a căror activitate a fost verificată, anumite aspecte privind constatările din Prescripţia Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024 ar fi fost clarificate şi nu aveau să fie incluse în acest document cu titlu de iregularităţi.

Comunică că, nu este de acord nici cu Prescripţia Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-04/01-348 din 12 martie 2024 privind lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Consiliul raional Glodeni/Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, nici cu răspunsul Inspectoratului Control Financiar de Stat - ambele acte administrative având un caracter neîntemeiat şi ilegal

**Verificarea termenului de declarare a recursului:**

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Colegiul Civil a constatat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024 a fost atacată de către recurentul Crudu Ion la data de 01 noiembrie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Completul specializat consideră că recursul declarat de Crudu Ion, este depus în interiorul termenului legal.

**Aprecierea instanței de recurs:**

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, prin Prescripția Inspectoratului Control Financiar de Stat cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei a Consiliului raional Glodeni nr. 25-15/01-348 din 12.03.2024 s-a solicitat:

1. Examinarea rezultatelor inspectării financiare la ședința Consiliului raional, cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate în raportul

inspectării şi neadmiterii acestora pe viitor.

2. Respectarea cu strictețe şi asigurarea studierii (de către angajaţii implicaţi în managementul financiar) a actelor normative indicate în raportul inspectării financiare.

3. Informarea persoanelor vizate în raportul inspectării financiare despre iregularitățile constatate.

4. Întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea recuperării cheltuielilor neîntemeiate în sumă de 133,1 mii lei, precum şi a măsurilor necesare privind corectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 38,6 mii lei, aferente plăților salariale achitate neîntemeiat.

5. Întru consolidarea răspunderii manageriale, pe baza principiilor bunei guvernări, de respectat prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr. 229 din 23.09.2010, prin implementarea controlului intern managerial şi a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanţelor nr. 189 din 05.11.2015, ce ar asigura gestionarea conformă a finanțelor publice.

La data de 16 aprilie 2024, Crudu Ion, a depus cerere prealabilă împotriva Prescripției Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-15/01-348 din 12.03.2024.

Potrivit răspunsului Inspectorului Control Financiar de Stat nr. 25-12/686 din 26.04.2024, cererea prealabilă lui Crudu Ion a fost respinsă ca inadmisibilă, din motiv că decizia de sancționare contestată nu afectează nicidecum drepturile și obligațiile lui Crudu Ion.

Nefiind de acord cu actele emise, Crudu Ion, la 31 mai 2024, a depus prezenta acțiune, solicitând anularea Prescripției Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-15/01-348 din 12.03.2024 şi a răspunsului la cererea prealabilă.

Prima instanță, prin încheierea din 23 octombrie 2024, a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă în contencios administrativ de Crudu Ion, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, pe motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 01 noiembrie 2024 Crudu Ion, au contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Potrivit art.5 Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art.7 Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*.

Subsecvent se remarcă că, în sensul Codului administrativ, prin persoană vătămată se înţelege orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate şi grupul de

persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum şi organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor şi intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate.

Titularul interesului legitim este persoana ale cărei interese sunt nu doar de fapt, ci şi protejate printr-o normă legală. Interesul legitim se referă la poziţia juridică faţă de administraţie. Vătămarea drepturilor persoanei se produce, mai întâi, prin faptul că dreptul sau interesul său legitim *este nemijlocit lezat prin actul administrativ emis de autoritatea publică*.

Astfel, pentru a pune în mişcare o acţiune în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor exigenţe precum ar fi respectarea procedurii prealabile, competenţei jurisdicţionale, existenţa împuternicirilor şi a capacităţii procesuale etc.

Instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unei ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Pentru ca un interes să devină un drept subiectiv este necesar ca el să apară în cadrul unui raport juridic care să creeze, în temeiul legii, *o obligaţie în sarcina subiectului*.

Deaceea, în cazul în care un interes nu apare în cadrul unui raport juridic, urmează să intervină o prevedere legală pentru ca un astfel de interes să poată fi ocrotit în justiție.

Astfel încât, este absolut cert consacrat că, depunerea unei acțiuni în contencios administrativ, urmează să fie însoțită de dovada incontestabilă atât a interesului, cât și a apartenenței de drept în promovarea acțiunii, iar dreptul vătămat cât și interesul legitim trebuie să fie *real*, *actual* și *personal*, ceea ce la caz nu se atestă.

Completul specializat consideră că, prin cerința reclamantului Crudu Ion, prin care se pretinde anularea Prescripției Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-15/01-348 din 12.03.2024, emisă în privința Consiliului raional Glodeni, Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Glodeni, reclamantul nu a justificat niciun drept încălcat al său, dat fiind faptul că reclamantul nu este destinatarul acestui act.

Potrivit art.39 alin.(2) Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

În conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitatea cu art. 207 alin. (1) şi alin. (2) lit. e) Cod administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.

17.

În temeiul art. 11 alin. (1) Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Iar alin. (2) al aceleiași prevederi legale prevede că, destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. *Terţii, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia*.

Potrivit art. 20 Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În temeiul pct. 6 Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 938 din 29.11.2023 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, în vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul exercită următoarele funcții:

1) supravegherea bugetară asupra procesului de planificare, gestionare și executare a mijloacelor bugetului public național ale autorităților/instituțiilor bugetare, în vederea eficientizării utilizării resurselor bugetare;

2) inspectarea financiară a operațiunilor și tranzacțiilor economico-financiare privind gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice și a patrimoniului public, precum și utilizarea surselor financiare obținute din bugetul public național, în vederea stabilirii corespunderii acestora cu prevederile actelor normative;

3) exercitarea funcției de coordonare antifraudă;

4) exercitarea funcției de controlor național al fondurilor europene.

Conform pct. 7 din Regulament, supravegherea bugetară reprezintă un complex de activități de analiză, cercetare, explicare, observare, statistică și prognoză, în scopul de a obține informații utile pentru creșterea eficienței și performanței managementului finanțelor publice pe dimensiunea de planificare, gestionare și executare a bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetelor locale. În partea ce ține de bugetele locale, supravegherea bugetară se limitează la cheltuielile a căror finanțare se realizează de la bugetul de stat.

Conform pct. 8 din Regulament, supravegherea bugetară se inițiază la solicitarea Ministerului Finanțelor pe programe de cheltuieli bugetare și poate să cuprindă una sau mai multe autorități/instituții bugetare în competența cărora se regăsesc aceste programe.

Pct. 9 din Regulament, stipulează că, supravegherea bugetară se finalizează cu întocmirea unui raport, care va conține concluzii și recomandări privind creșterea eficienței și performanței managementului finanțelor publice, ce vor fi luate în

considerare în procesul de planificare bugetară.

Conform pct. 27 din Regulament, conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare au dreptul:

1) să primească un exemplar al autorizației de inspectare;

2) să cunoască tematica inspectării financiare;

3) să cunoască rezultatele prealabile ale inspectării financiare până la întocmirea raportului de inspectare;

4) să fie informați despre încălcările depistate;

5) să înainteze, în termen de 15 zile, dezacordul și să solicite motivat revizuirea raportului de inspectare;

6) în cazurile în care nu sunt de acord cu sancțiunile pecuniare aplicate, să înainteze contestații, care se examinează de către Inspectorat, conform cadrului normativ.

Conform pct. 28 din Regulament Conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare sunt obligați:

1) să consemneze primirea autorizației de inspectare;

2) să asigure funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspectare financiară accesul liber în încăperi și pe teritoriul entității supuse inspectării;

3) să prezinte, la cererea funcționarilor publici abilitați cu funcție de inspectare financiară, documente contabile, registre contabile, rapoarte, bilanțuri contabile și alte acte ce țin de activitatea entității, cu impact financiar, pe suport de hârtie, cu semnături confirmative, și/sau în format electronic, în cazul în care evidența contabilă se ține computerizat, necesare pentru efectuarea inspectării;

4) în cazul pierderii, sustragerii sau al distrugerii documentelor contabile și a altor documente ce țin de activitatea entității, precum și în cazul ținerii neconforme a evidenței contabile, să le restabilească, la solicitarea Inspectoratului, în corespundere cu cadrul legal de la data constatării faptului respectiv;

5) să prezinte explicații scrise sau verbale și să ofere informații relevante funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspectare privind chestiunile abordate în cadrul inspectării;

6) să creeze condiții necesare și, după caz, să delege personal pentru a fi implicat în asigurarea procesului de efectuare a inspectării financiare;

7) să semneze raportul de inspectare întocmit de funcționarii publici abilitați cu funcții de inspectare;

8) să întreprindă măsuri eficiente privind lichidarea încălcărilor constatate în cadrul inspectării.

Pct. 29 a Regulamentului stipulează, *în cazul în care conducătorul sau factorii de decizie ai entității supuse inspectării au unele obiecții asupra mențiunilor din proiectul raportului de inspectare, acestea vor fi examinate și, după caz, remediate până la semnarea raportului*. Dezacordul, înaintat de către aceștia în termen de 10 zile de la data semnării Raportului de inspectare va fi examinat și, după caz, soluționat prin procedurile dispuse de actele normative, cu emiterea ulterioară, după caz, a prescripției, care reprezintă act administrativ.

În acest sens, Prescripția Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 25-15/01-

348 din 12.03.2024, nu este act administrativ individual defavorabil reclamantului Crudu Ion în sensul art.11 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, nu îl vizează în mod direct pe acesta, nu impune acestuia careva obligații, sancțiuni, sarcini, restricții și nici nu îi afectează nemijlocit drepturile sau interesele legitime și în acest sens nu cade sub incidența prevederilor art. 17 Codul administrativ.

Astfel, reclamantul Crudu Ion la depunerea acțiunii în contencios administrativ, nu a indicat revendecarea unui drept propriu al acestuia, lezat prin actele administrative/activitatea administrativă al Inspectoratului Control Financiar de Stat.

Prin urmare, deși Codul administrativ prevede ca o condiţie de admisibilitate a acţiunii în contencios administrativ existența dreptului vătămat al reclamantului, prin activitatea administrativă desfăşurată de Inspectoratul Control Financiar de Stat, din materialele cauzei nu rezultă încălcarea vreunui drept al reclamantului de către autoritatea publică pârâtă prin activitatea administrativă desfăşurată, nefiind justificate de către reclamant careva ingerințe în drepturile acestuia.

Or, reieșind din argumentarea recurentului se atestă că ultimul, revendică la caz încălcarea unor drepturi care nu pot fi valorificate la momentul intentării acțiunii, or, actul contestat nu-l vizează nemijlocit pe reclamant, aceștia nefiind destinatarul acestuia, nefiindu-le restrânse în acest sens careva drepturi, or instanța nu poate opera cu lezarea presupuselor sau potențialelor drepturi, după cum eronat pretinde recurentul.

Mai mult ca atât, Completul consideră că întemeiat a statuat prima instanță că raportul material-administrativ pe marginea prescripției disputate în speță este născut și derulat între Consiliul raional Glodeni și Inspectoratul Control Financiar de Stat, Crudu Ion nefiind parte al acestui raport juridic, însă ultimul are oportunitatea revendicării drepturilor sale de muncă pretinse încălcate în raport cu angajatorul său – Consiliul raional Glodeni.

Or, reclamantul nu poate invoca drept un temei ce justifică revendicarea unui drept încălcat prin valorificarea acțiunilor de control obiectiv al actului administrativ emis de Inspectoratul Control Financiar de Stat, manifestat prin inacțiunea sau pasivitatea destinatarului actului administrativ contestat – Consiliul raional Glodeni, care în cazul dezacordului cu actul administrativ îl poate contesta în modul și condițiile stabilite de lege.

Astfel, raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar, reieşind din dispoziţiile art. 207 alin. (2) lit. e) în coroborare cu art. 39 alin. (2), art. 17 şi art. 189 alin. (1) şi alin. (2) Cod administrativ, atestă că, sesizarea instanţei de judecată de către orice persoană, care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice, fie prin refuzul autorităţii administrative de a soluţiona în termenul legal o cerere, implică existenţa obligatorie a două condiţii, şi anume, existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului şi vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acţiunea înaintată în judecată, în conţinutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 39 şi 189

Cod administrativ de „drept vătămat” şi de „încălcarea unui drept al său” *se referă la drepturi subiective concrete*, fiind excluse aşa numitele drepturi prin ricoşeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum şi acţiunile populare (*actio popularis*).

Raportând la caz, cadrul legal precitat, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ, constată că, prin actul contestat nu sunt afectate drepturile subiective ale reclamantului Crudu Ion, iar în acţiunea de contencios administrativ, nu s-a indicat expres vreun drept personal vătămat prin contestarea actului solicitat.

În această ordine de idei, Completul judiciar relevă că, normele legale citate nu prevăd un contencios obiectiv de legalitate şi denotă opţiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acţiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) Codul administrativ evocă pentru admisibilitate întrunirea condiţiilor nominalizate.

Prin urmare, în condițiile în care acţiunea în contestare nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanţa de judecată nu va purcede la examinarea şi soluționarea fondului cauzei de contencios administrativ la acţiunea reclamantului, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acţiunii în contenciosul administrativ.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acțiunii înaintate de Crudu Ion.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**D E C I D E:**

Se respinge recursul declarat de Crudu Ion.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 octombrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Braga Angela

Cașcaval

Andrei